

به نام آنکه هستی از اوست.

آبله مرغان

Varicella- Chickenpox

دکتر هومان هاشمیان

فوق تخصص عفونی کودکان

استاد دانشگاه علوم پزشکی گیلان

معرفی یک بیمار

- پسر ۷ ساله ای را نزد شما آورده اند. مادر وی ذکر می کند که از امروز صبح کمی تب کرده و چند عدد دانه آبدار روی بدن دیده می شود که خارش کمی هم دارد.

تشخیص‌های افتراقی

- ✓ آبله مرغان (واریسلا)
- ✓ آبله
- ✓ هرپس سیمپلکس
- ✓ آنتروویروس (سندروم دست و پا و دهان)
- ✓ ریکتزیا
- ✓ استاف اورئوس (زرد زخم تاولی)
- ✓ واکنش دارویی
- ✓ درماتیت تماسی

آبله مرغان (Chicken Pox)

- **Varicella-Zoster virus (VZV)** یک ویروس نوروتروپ (عفونت مخفی در گانگلیونهای عصبی) از خانواده هرپس ویریده
- **در حال حاضر در ایران** عمدتاً در کودکان و در فصل زمستان و بهار رخ می دهد. (اغلب تا ۱۵ سالگی و فقط ۵٪ در بزرگسالان = شدیدتر)
- **انتقال** بیشتر از راه قطرات تنفسی و سپس تماس مستقیم (از فرد مبتلا به زونا فقط تماس مستقیم) از ۱-۲ روز قبل از راش تا کراسته شدن همه ضایعات
- دوره کمون ۱۰-۲۱ روزه ← پرودروم گذرا بیشتر در بزرگسالان (۲-۴ روز قبل از شروع راش: تب، سردرد و درد پشت، خستگی و احساس ضعف، بی اشتهایی، گاه سرفه یا عطسه) ←

آبله مرغان (Chicken Pox)

- مرحله و تظاهر اصلی بیماری راش مرکزی و زیکولار چند مرحله ای (کاراکتریستیک) خارش دار با انتشار در پوست و مخاطات است که معمولاً ۵ تا ۱۰ روز طول می کشد:
ماکول ← پاپول ← وزیکول شفاف ← کدورت ← نافدار
← کراسته و بهبودی (طی ۲۴ تا ۴۸ ساعت): مکرر ضایعات جدید و لذا راش چند مرحله ای شکل می گیرد (۱۰ تا ۱۵۰۰ ضایعه، شدیدتر در آگزامایسن بالاتر یا موارد ثانوی فامیل)، اسکار ندارد مگر دستکاری یا عفونت

تشخیص‌های افتراقی

✓ آبله

✓ هرپس سیمپلکس

✓ انتروویروس (سندروم دست و پا و دهان)

✓ ریکتزیا

✓ استاف اورئوس (زرد زخم تاولی)

✓ واکنش دارویی

✓ درماتیت تماسی

✓ اساس تشخیص، بالینی و در همان راش وزیکولار چند مرحله ای مرکزی خارش دار است.

✓ تحکیم سرولوژیک در صورت آبله مرغان شدید یا Break through یا در افراد پرخطر و کلا هر مورد مشکوک ضروری است.

ادامه معرفی یک بیمار دیگر

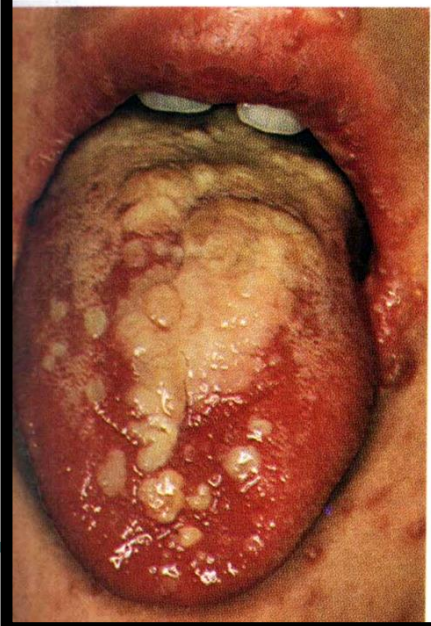
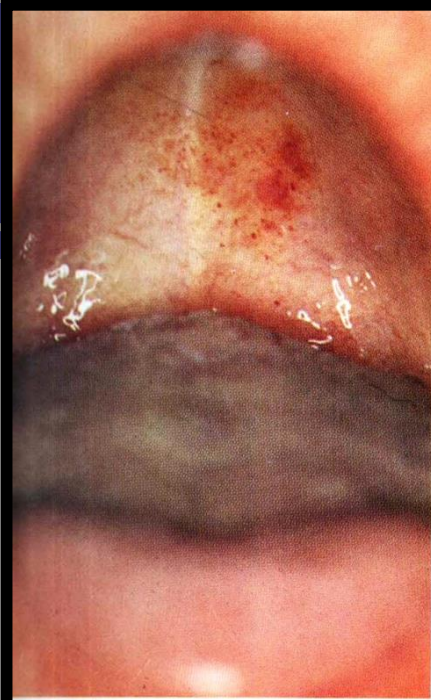
- پسر ۷ ساله ای را نزد شما آورده اند. مادر وی ذکر می کند که از امروز صبح کمی تب کرده و چند عدد دانه آبدار! روی بدن دیده می شود که خارش کمی هم دارد.

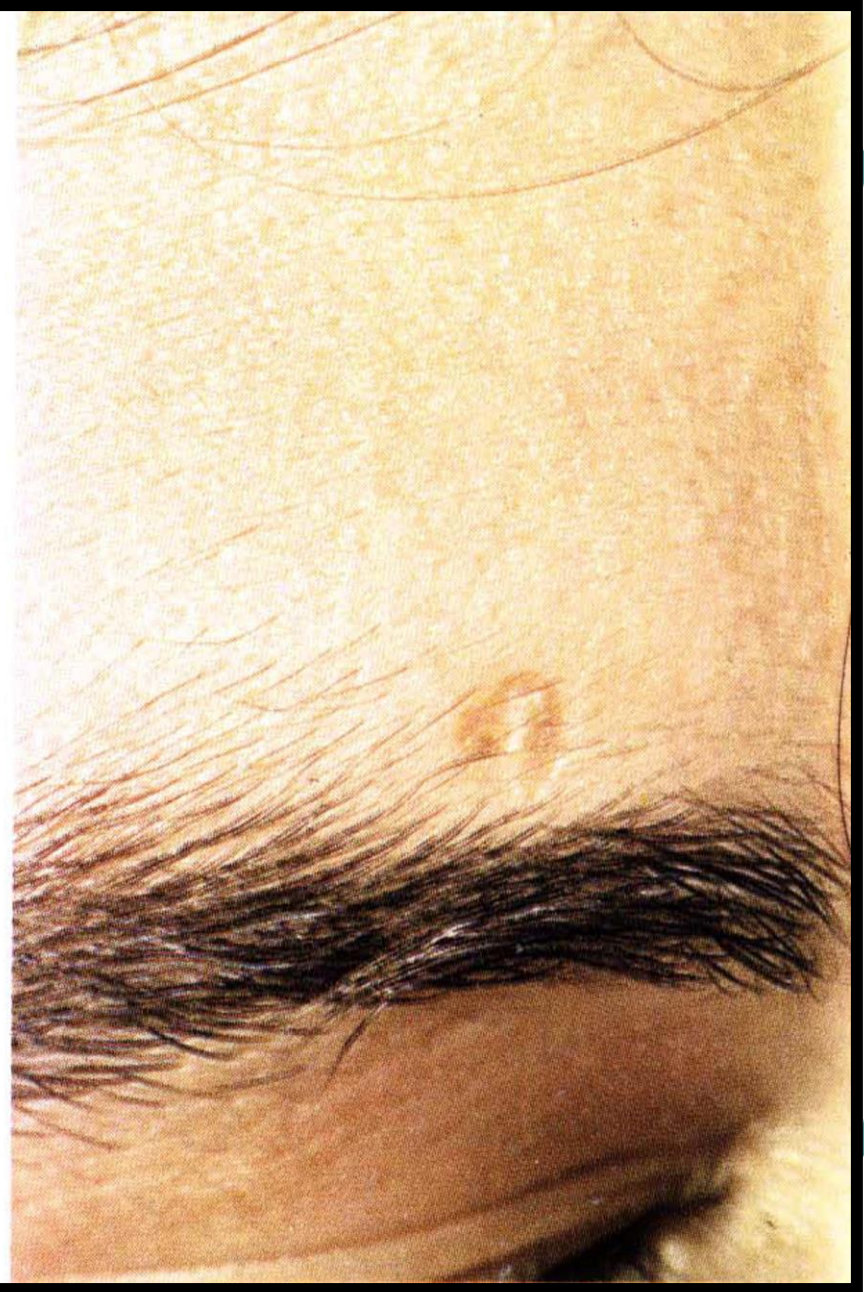
- پس تشخیص قطعی محتاج دادن زمان خواهد بود.....

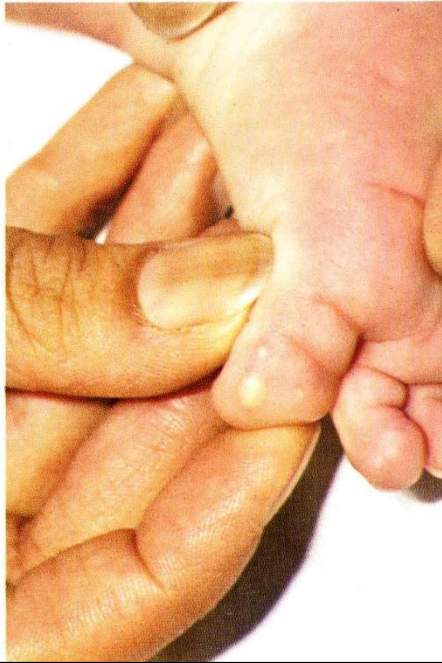
آبله مرغان

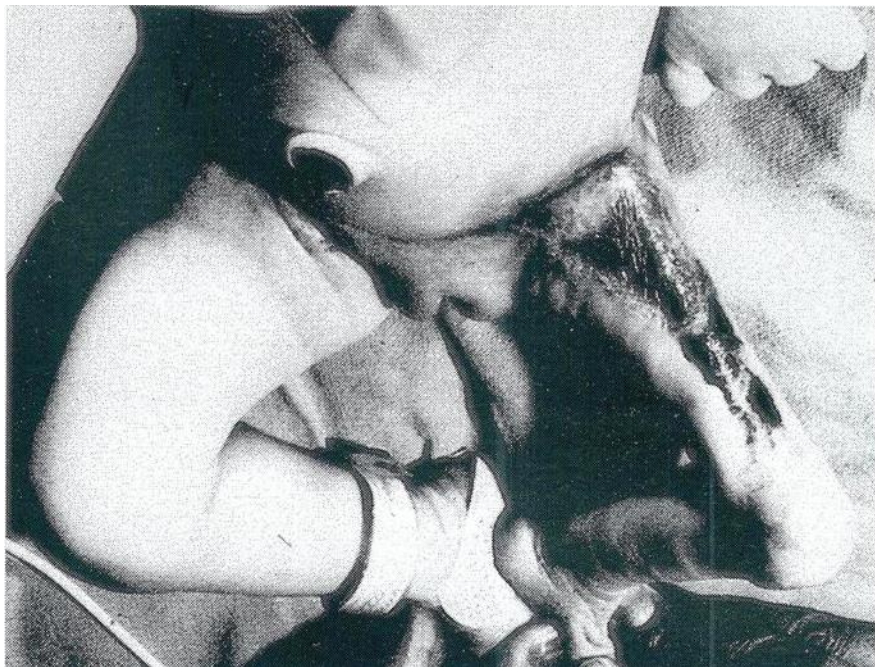

آبله مرغان: چند حالت خاص

- آبله مرغان پیشرونده یا هموراژیک: پیشرونده با درگیری ارگانها، کواگولوپاتی و ترومبوسیتوپنی، خونریزی و حتی فوت، بیشتر در بزرگسالان، نوزادان (مادر حساس)، خانمهای حامله و کودکان دچار نقص ایمنی (همراه بدحالی، شکم درد شدید و وزیکولهای هموراژیک در ابتدا)
- آبله مرغان نوزادی: VariZIG در صورت ابتلای مادر ۵ روز قبل تا ۲ روز پس از زایمان یا زایمان پره مچور (زیر ۲۸ هفته) ← ابتلا: آسیکلوویر وریدی (همچنین در صورت ابتلای شدید یا عارضه مند اکتسابی از محیط)

آبله مرغان: چند حالت خاص

- آبله مرغان مادرزادی: امبریوپاتی در ۲٪ موارد ابتلا مادر در ۲۰ هفته اول، ۶-۱۲ هفته درگیری اندامها (Cicatrix) و ۲۰-۱۶ هفته درگیری چشم و مغز

آبله مرغان: چند حالت خاص

- **زونا:** زیر ۱۰ سالگی نادر مگر ابتلای نوزادی- شیر خواری یا مادرزادی، بدون نقص ایمنی با پروگنوز بهتر و نوروپاتی کمتر و بهبودی طی ۱-۲ هفته

پاراکلینیک و تشخیص

- لوکوپنی با لنفوسیتوز، افزایش خفیف آنزیمهای کبدی

- تشخیص قطعی: PCR, DFA یا افزایش IgG
اختصاصی

درمان

- آسیکلوویر خوراکی (طی ۲۴ ساعت اول شروع رایش): در سن بالای ۱۳ سال و زیر ۱۳ سال و:
 - بیماریهای مزمن پوستی یا ریوی
 - کورتون کوتاه مدت، متناوب یا استنشاقی
 - دریافت سالیسیلات طولانی
 - مورد دوم در تماسهای خانگی
 - حاملگی

درمان

- آسیکلوویر وریدی:
- فرم شدید یا عوارض جدی (پنومونی، هپاتیت، انسفالیت و ترومبوسیتوپنی)
- نقص ایمنی به هر دلیل (حتی پس از ۷۲ ساعت از شروع راش)
- نوزاد مادر مبتلا طی ۵ روز قبل تا ۲ روز بعد از زایمان
- حاملگی (در موارد شدیدتر)

عوارض

- عفونت ثانوی پوستی: استرپ و استاف (گاهی وسیعتر و عمیقتر و حتی سیستمیک)

عوارض

- ترومبوسیتوپنی خفیف (۱-۲٪) و گاهی شدید با خونریزی
- آتاکسی مخچه ای: ۱ در ۴۰۰۰
- سایرین:

Encephalitis, pneumonia, nephritis, nephrotic syndrome, hemolytic-uremic syndrome, arthritis, myocarditis, pericarditis, pancreatitis, and orchitis

پیش آگهی

- کلا مورتالیتی: ۲-۳ مورد در صد هزار
- در کودکان (۱-۹ سال) خوب (۱ در ۱۰۰۰۰۰)
- شدیدتر در شیرخواران (۴ برابر مرگ) و بزرگسالان (۲۵ برابر مرگ)
- **نکته:** عفونت آبله مرغان در بزرگسالان ممکن است با سرگیجه، ضعف، تپش قلب و لرزش بدن همراه باشد و حتی گاه استفراغ، سرفه‌های مکرر، سفتی گردن و همچنین تب بالا مشاهده می شود.

پیشگیری بعد از تماس

- واکسن طی ۳-۵ روز از تماس
- **VZIG (VariZiG)**: نقص ایمنی، مادر حامله، نوزاد در تماس با مادر مبتلا (یا سایرین و مادر حساس) و بالاخره نوزاد زیر ۲۸ هفته (زیر ۱۰۰۰ گرم) در تماس، تزریق طی ۹۶ ساعت (۴ روز) پس از تماس، جایگزین: IVIG

GOOD LUCK